

BRÄNNPUNKTEN

Arkivexemplar



Årg. 17 Nr 3 Sept. 1959

UR INNEHÄLLET

Forskning satt på aktier

Dir. Nils Bergling skildrar, hur AB Högabros metoders verksamhet är upplagd 3

Skall det tusende förbättringsförslaget uppnås i år?

986 förslag redovisas totalt vid halvårsskiftet 11

"För sparfrämjande gärning"

har sparklubbskassör Allan Tall, Högabros, fått Postsparebankens plakett 15

Telexmatch i bowling

mellan Riverton och Västervik planeras 20

Fru Elsa Persson, Centrallaboratoriet, undersöker med smältmikroskop välning mellan olika material vid höga temperaturer. Se s. 3.



FYRA FLITIGA FÖRSLAGSSTÄLLARE

Som tidigare meddelats i "Brännpunkten" framlades på företagsnämndens sammanträde i mars i Högabros ett förslag om att de fyra flitigaste förslagsställarna i Högabros och Västervik skulle få göra två dagars studiebesök vid Slip-Naxos resp. Högabrosbolaget. Besöken kom till stånd under för- och eftersommaren. Här ses de fyra flitiga förslagsställarna sammanstråla under västervikarnas besök på Centralverkstaden i Högabros. Fr.v. filare Carl-Axel Olsson och reparatör Karl-Erik Johansson, Högabros, samt reparatör Karl Pärson och hyllare Axel Dahlkvist, Västervik. Mera om de båda besöken i reserapporter på s. 12.

Ny framgång för Billesholms hörselskydd

Billesholms välkända hörselskydd av glasduk har nu definitivt införts hos försvarsmakten i hela landet. Se vidare s. 12.



I Arbetarbladet

skriver Yngve Möller: "Forna tiders blåögda tro, att socialisering i och för sig var lösningen på en näringsgrens problem har förbytt i en mera realistisk syn, en insikt om att det inte är formen utan innehållet som avgör."

Det är inte vår avsikt att på nytt blåsa liv i socialiseringsdebatten, utan bara att belysa ett par sidor av just innehållet inom arbetslivet, det innehåll, som präglas av de inom ett företag verksamma människorna, oavsett vem som står som formell ägare till företaget.

Det talas

om umgänget på arbetsplatsen. Nu går man förstås inte till en arbetsplats för att umgås, utan för att arbeta. Men det råder knappast något tvivel om att umgängestonen och samlivnadsvanorna på våra arbetsplatser påverkar arbetsinsatsen.

Man kan då till en början konstatera, att samarbetet mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer blivit mer och mer förtroendefullt. Grunden lades som bekant genom 1938 års huvudavtal, det s.k. Saltsjöbadsavtalet. Under 1940-talet följde så avtal om arbetarskydd, lärlingsutbildning, företagsnämnder och arbetsstudier. Tillkomsten av nya samarbetsorgan har skapat nya kontaktvägar. Man uppträder öppnare och mera förtroendefullt i förhandlingsverksamheten.

Denna utveckling på det centrala planet har sin motsvarighet på arbetsplatsen, där den enskilde berörs mera direkt av samarbetet. Individens har fått en centralare ställning. På arbetsplatsen, liksom i skolan, i hemmet vet den enskilde sitt värde. En ny typ av umgänge har börjat växa fram, som bygger på respekt för andras särprägel och på individens egen värde.

Det är dock uppenbart,

att denna utveckling ställer nya krav också på den enskilde. Lika uppenbart är det, att många inte varit vuxna uppgiften att fungera som mogna människor i stället för att vara osjälvständiga "underlydande". Detta kan konstateras ute i samhället lika väl som på våra arbetsplatser. Vägen tillbaka till "den gamla ordningen" kännetecknas av enkla lösningar, tvärsäkra yttranden samt frånvaro av diskussion. Vägen framåt kännetecknas av att man ställer frågor och toleranter diskuterar med människor, som har andra åsikter än en själv.

Förslagsverksamheten,

enligt somliga uttolkare den bästa måttstocken på samarbetet inom ett företag, har helt naturligt många gånger blivit behandlad i våra spalter. Att vi denna gång tar upp saken beror närmast på den uppmärksamhet, som företagsledningen visat några av koncernens flitigaste förslagsställare, hemmahörande i Höganäs och Västervik, vilka som en extra uppmuntran beretts tillfälle besöka anläggningarna på "bortaplan". Under besöken pratades det helt naturligt "förslagsverksamhet" både resenärerna inbördes och med företagsledningarna. Vid dessa samtal och i reserapporterna — återgivna på annat ställe i denna tidning — framkom ett par synpunkter, vilka kan förtjäna att närmare observeras. Den ovan skisserade utvecklingen i stort mot ett mera förtroendefullt samarbete på arbetsplatsen kan därvid tjäna som bakgrund.

Det visar sig,

att den nationalåkomma, som svenska folket troligen med viss rätt anses lida av, avundsjukan alltså, tyvärr inte saknar offer bland våra anställda. Åkomman yttrar sig bl.a. på det sättet, att man på sina håll missunnar våra "uppfinnare" de belöningar, de "många pengar", som de enligt förslagskommitténs företagsnämndens-företagsledningens uppfattning gjort sig väl förtjänta av. Anmärkningsvärt i sammanhanget är onekligen, att belöningarna ofta ansetts vara för små, vilket skulle utgöra en broms på förslagsverksamheten. Man kan ju undra vilket som är det rätta: stora belöningar, som stimulerar till produktionsförbättrande förslag, eller små, som inte väcker avund. Det där om avunden är förresten ett konstigt kapitel, fullt av motsägelser. Varför avundas man t.ex. inte den som vinner på lotteri eller som får en tolv på tipset?

"Ingen skall tro",

skriver en av uppfinnarresenärerna i sin rapport, "att det är någon jakt för snöd vinnings skull, (som ligger bakom förbättringsförslagen), utan det är uteslutande intresse för jobbet". Detta är förvisso att handla i Samarbetsavtalets anda och mening, enligt vilken förslagsverksamheten går ut på en förbättring av produktionen, vilket ytterst kommer *alla* till godo. Kanske är det också något av sportmannaanda med i spelet: en god sportprestation är ju också en vinning i sig själv.

Att på detta sätt

betrakta förslagsverksamheten liksom på litet längre sikt är måhända ett genomgående drag för "flitiga förslagsställare". En annan av uppfinnarresenärerna omtalar, att han gärna försöker få sina idéer praktiskt prövade ute i driften — kanske i ett par tre år — innan han officiellt inlämnar sitt förbättringsförslag till förslagskommittén. Han är därvid inte främmande för risken att den apparat eller maskin, som förbättringen avser, i mellantiden kan bli omodern och måste utmönstras!

Kanske någon

föreställer sig, att det bara är personaltidningar inom den fria sektorn av företagsverksamheten, som påtalar t.ex. sådant som anses stå i vägen för goda arbetsförhållanden inom ett företag. I så fall kan vederbörande lämpligen läsa följande utdrag ur en ledare i SJ-Nytt, tidning för SJ-koncernens personal:

"När andra har lagt sig att sova dämpar vi samtalstonen". (Delrubrik till den Rit-Olansplan, som pryder SJ:s vagnar.) Det finns goda skäl för att framhålla just detta parti av planschen. En av våra resenärer — som i stort sett får betraktas som bilfrämling — hedrade oss för en tid sedan med att i Nordpilen resa norrut. Allting var till hans fullständiga belåtenhet — berättade han efteråt för en av de våra — om man undantar en ytterst livlig korridor-konversation. Han gick tidigt till sängs, men talet forsdade fram ljudligt och muntert ända fram till klockan 23. Från klockan 6 på morgonen vidtog så ett intensivt kupésnack, som också skar genom väggar och dörrar. Det påtalade fallet var extra oangenämt — för oss vid SJ. Det kunde nämligen inte råda något tvivel om vad det var för folk, som störde *den* sovvagnens övriga resenärer: järnvägsmän, på väg antingen till eller från en yrkeskongress. Korridor- och kupépratarna var i övrigt på allt sätt exemplariska i sitt yttre uppträdande — det var bara det, att de inte tänkte långt nog för att inse, att den vänskapliga påminnelse järnvägens ledning funnit nödvändig att anbringa i vagnarna också gäller oss vid SJ.

Vi behöver bara dra oss till minnes de gånger, då vi själva har störts, för att veta, hur våra trafikanters reaktion måste bli, antingen det är vi eller andra, som stör 'sovvagnsfriden', tillägger redaktören för SJ-Nytt.



Forskningen vid Metodbolaget bedrivs i olika arbetsgrupper av specialister. Här har dir. Nils Bergling kallat några sådana till överläggning. Fr.v. dr G Bockstiegel, ing. Kjell Björklund, ing. Lars Berg, 1:e ing. Karl Leander, dir. Nils Bergling, dr Rolf Norin, övering. Eric Bengtsson, ing. Yngve Bohlin och ing. Börge Carlström.

FORSKNING *satt på aktier*

För den som för första gången genom Bruksgatan i Höganäs passerar förbi Höganäsbolagets anläggningar på ömse sidor om gatan, torde blicken i första hand dras till den vackra laboratoriebyggnaden med dess relief högt uppe på fasaden. I byggnaden, som invigdes 1947, bedriver Bolagets dotterföretag AB Höganäsmetoder en omfattande forsknings- och serviceverksamhet, som numera är riktad såväl inåt som utåt. Om hur denna verksamhet i stort är upplagd berättar företagschejen, direktör Nils Bergling, i följande artikel.

Höganäsbolaget med sin mångskiftande verksamhet inom keramiken och metallurgin samt inom plastkemin måste självfallet ha ett väl utrustat laboratorium. Detta har till uppgift inte bara att kontrollera råvaror, produktionsprocesser och färdigprodukter utan även att utföra forsknings- och utvecklingsarbete i syfte att förbättra produktionsmetoder och produkter.

Utåtriktad verksamhet ger ökad utnyttjningsgrad

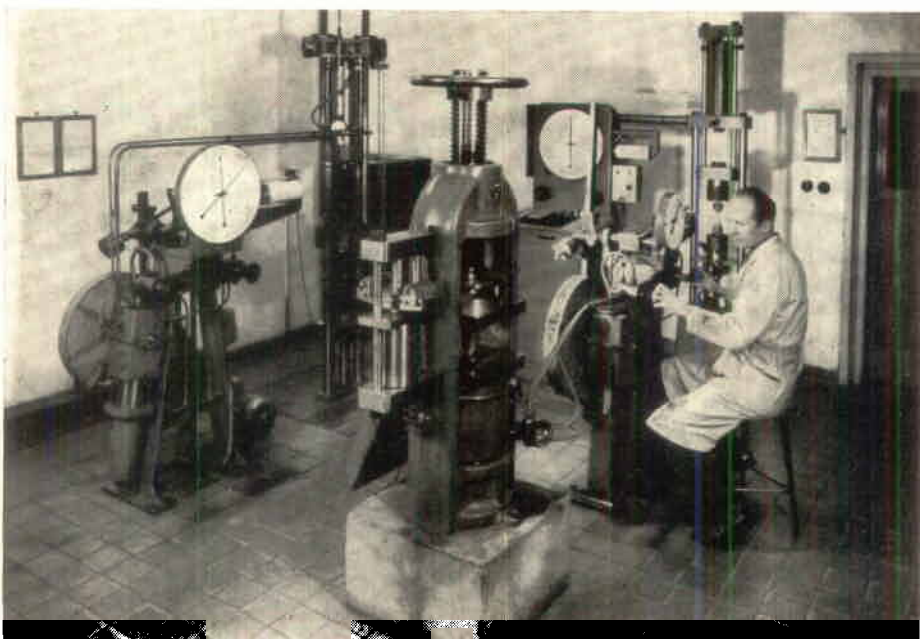
Genom att laboratorieutrustningen i vårt fall måste dimensioneras och differentieras för att kunna lösa även de mest krävande av förelagda uppgifter, uppstår problemet att utnyttja dess kapacitet på bästa sätt. Det ligger då nära till hands att öka utnyttjningsgraden genom att rikta laboratorieverksam-

heten även utåt, dvs. att låta laboratoriet bli en servicestation även för företag utanför den egna koncernen. Men om man skall inrikta sig på sådan verksamhet, kommer även rättsfrågor med i spelet. Hur skall man fördela rättigheter till framkomna idéer och metoder mellan en utomstående beställare och laboratoriet? Är det vidare inte lämpligt att på sådana marknader, där ett behov finns för koncer-



Med denna röntgenspektrograf undersöker professor Villem Koern ett materials finstruktur

Vid en av dessa Amsler-pressar provar laborant Anders Bengtsson hållfastheten hos våra olika produkter



nens produkter men där dessa produkter på grund av fraktkostnader, tullar eller andra förhållanden inte kan med ekonomisk fördel avsättas, istället sälja metodiken på ett licenskontrakt för att på detta sätt skapa större inkomster av de inom laboratoriet framkomna resultaten?

Genom dylika överväganden har man inom Höganäsbolagets ledning funnit, att bästa vägen till ett gott ekonomiskt resultat för laboratoriet utan tvivel är att sätta den där bedrivna forskningen och serviceverksamheten på aktier. Så uppstod forsknings- och exploateringsföretaget Aktiebolaget Höganäsmetoder. Detta skedde år 1953, men den egentliga verksamheten i denna form började först på nyåret 1954.

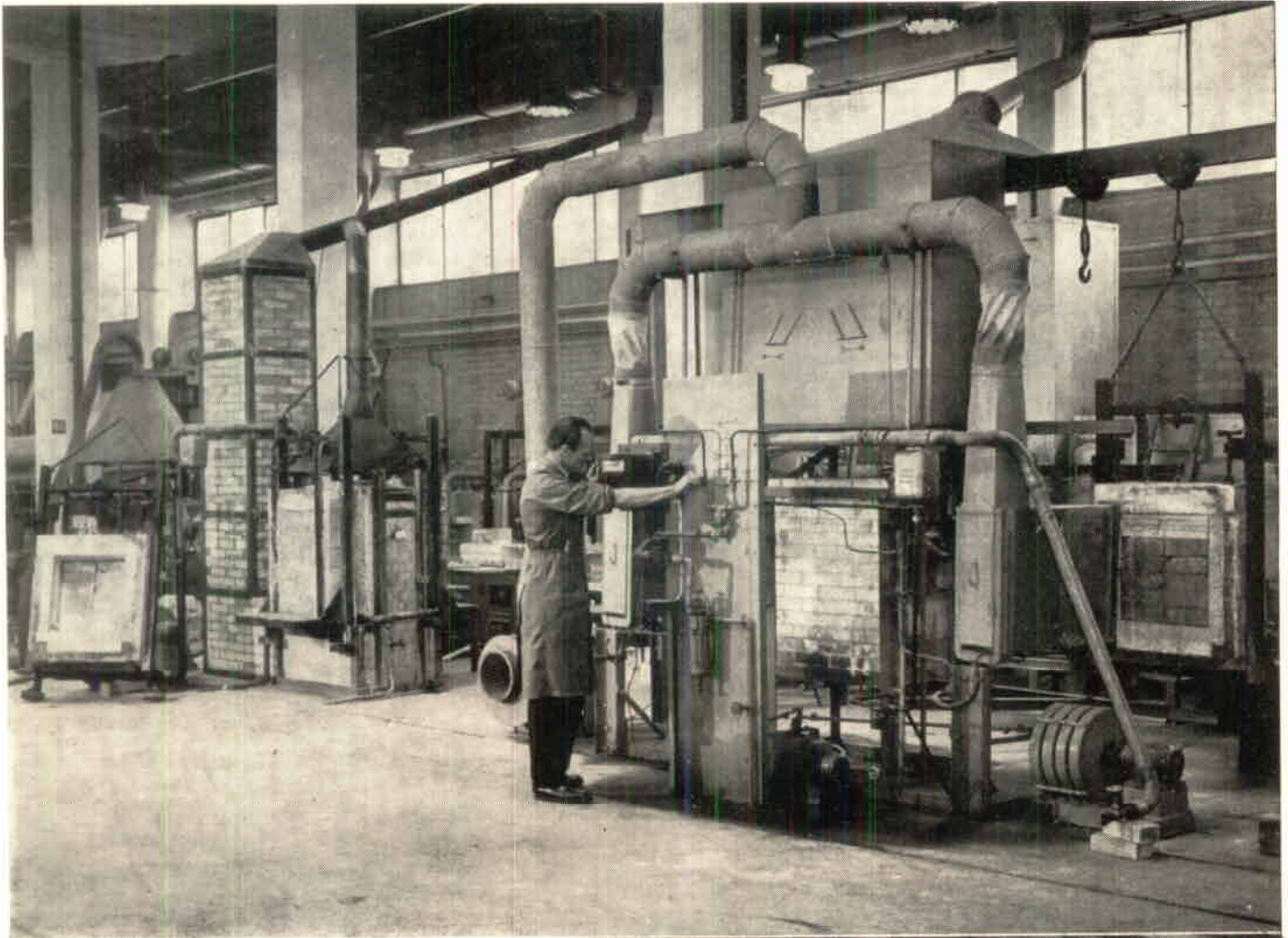
AB Höganäsmetoder eller Metodbolaget, som det i dagligt tal kallas, sköter numera inte blott forsknings-, analys-, instrument-, biblioteks- och patenttjänsten för olika företag inom Höganäskoncernen utan har sålunda dessutom en viss utåtriktad verksamhet.

Analysavdelningen med sin förnämliga utrustning har under de sista fem åren mer och mer kommit att tagas i anspråk av andra industrier, främst i sydvästra Skåne men även i utlandet för att utföra sådana undersökningar, som respektive beställare inte kan klara av inom egna laboratorier och kanske många gånger inte heller kan få utförda vid allmänna provningsanstalter. Ett exempel på sådan verksamhet är en undersökning av chockresistensen på eldfast material. Ugnar och utrustning för denna provning finns såvitt bekant inte någon annanstans i Europa än på Höganäsbolaget, och vi har på laboratoriet gjort sådana undersökningar även för tyska keramiska industrier.

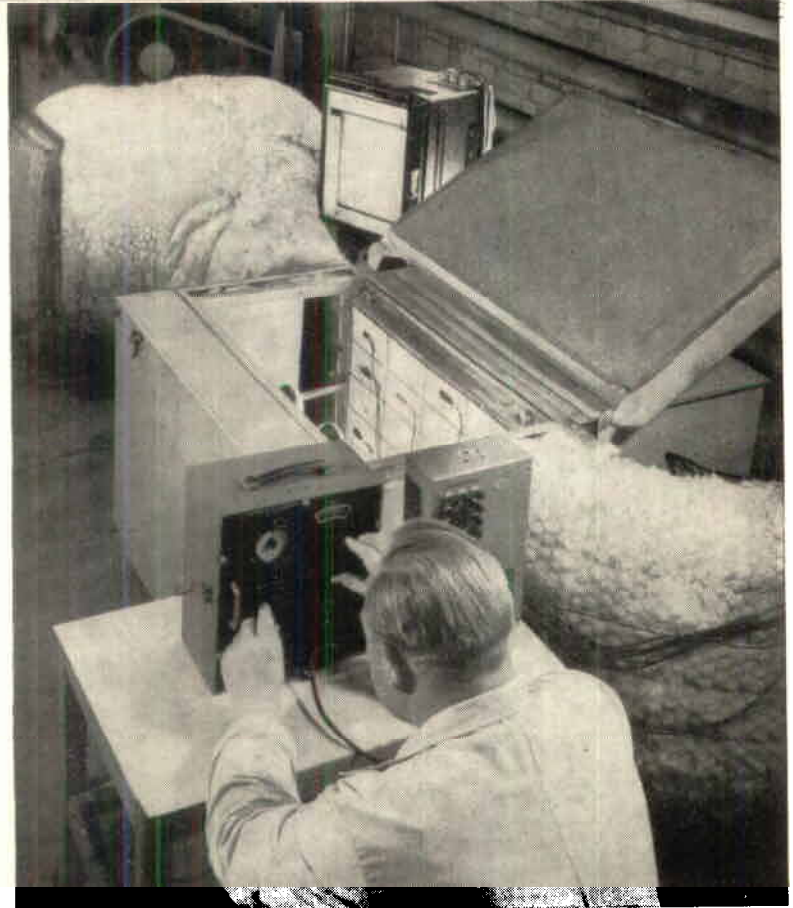
"Flowmeter" och andra finurliga instrument

Det måste nog betraktas som en betydelsefull och riktig åtgärd, att Bolagets speciella instrumentavdelning kommit att sortera under Höganäsmetoder. Både inom analysarbetet och i forskningsverksamheten har man många gånger behov av mätinstrument av ny typ, som inte finns på marknaden och där en beställning hos en instrumentmakare, om en sådan vill åtaga sig uppdraget, kan ta mycket lång tid att utföra. Även åtskilliga utomstående kunder, som inte har tillgång till egna lika förstklassiga instrumentavdelningar, har beagnat sig av vår instrumentverksamhet.

Många finurliga instrument har på detta sätt sett dagens ljus. Som exempel kan nämnas en kontinuerlig "flowmeter", som mäter flytbarheten hos pulverformiga material, en känslig men robust apparat för omläggning av växlar i gruvorna för dirigerig av gruvvagnar, en hundra procentigt pålitlig automatisk stängningsventil för gasen till tunnelugnarna i Riverton och slutligen, för att ta exempel från utomstående industrier, en apparat för mätning av motståndet på ledningstråd, i vilken man endast behöver stoppa in en trådända och trampa på en pedal, för att



Stora krav ställs på ett eldfast material, bl.a. på dess motståndsförmåga mot temperaturväxlingar. Laboratoriebiträde Per Ekdahl chockar en het provvägg genom att utsätta densamma för en häftig avkylning med kall luft och vattendimma.



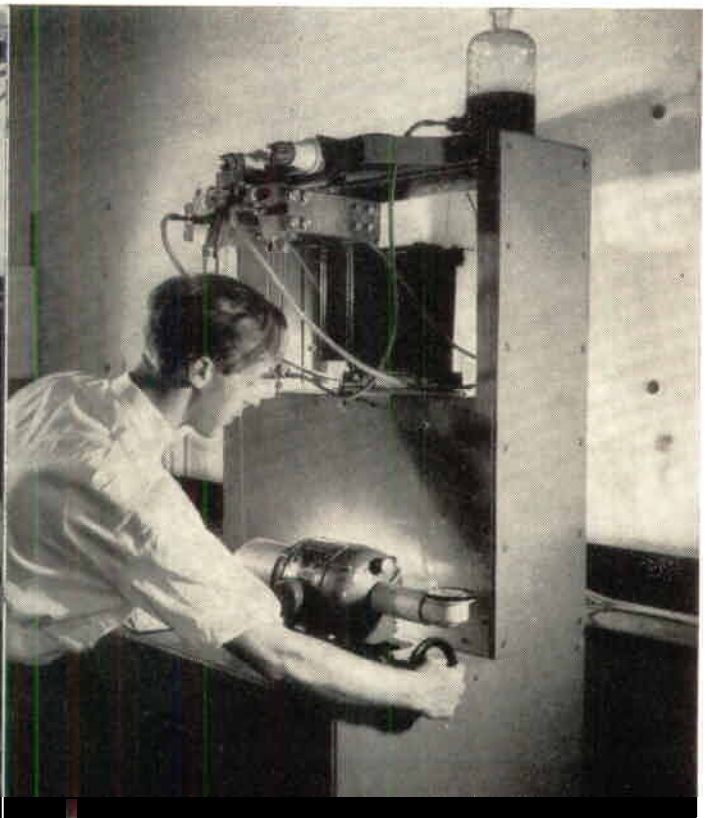
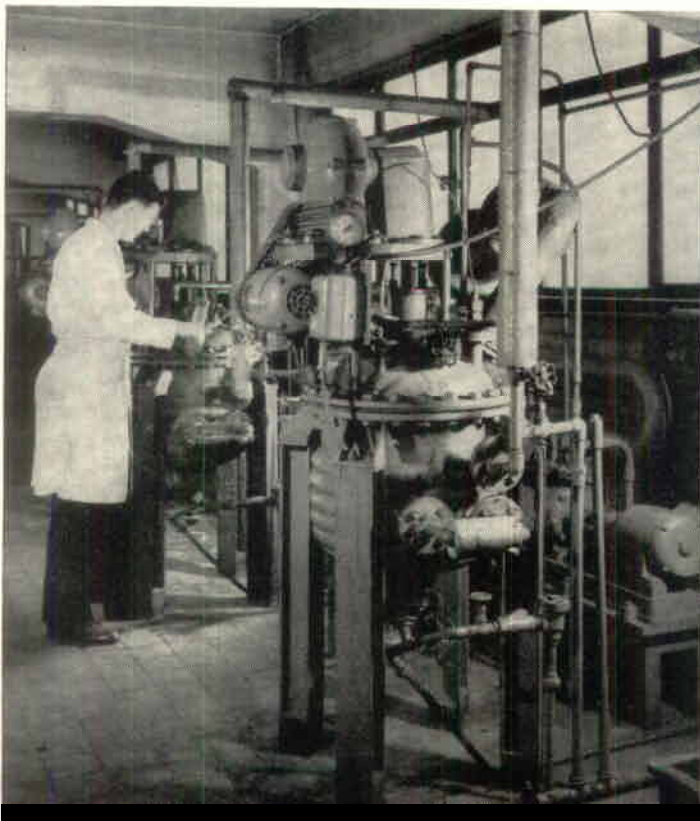
God motståndsförmåga mot frostpåkänningar krävs av ett byggmaterial. Fil. kand. Harry Richter — chef för analysavdelningen — har till forskningens hjälp utvecklat en metod för provning av nämnda egenskap.



Instrumentavdelningens service med nykonstruktioner är mycket uppskattad av forskarna. Denna på avdelningen konstruerade och tillverkade reflexionsmätare var till god hjälp och vägledning vid utvecklingen av optiska glaspärlor.

Laboratoriebiträde Ulf Nordström i arbete vid ett reaktionskärl. Ett nytt bindemedel blir kanske resultatet.

I denna tråddragningsmaskin framställer ing. Karl Axel Rumberg en standardfiber för att kunna utvärdera nya bindemedel för glASFiber.



Biblioteket — en av Metodbolagets serviceavdelningar — är en viktig station i allt forskningsarbete. Bl.a. ger ca 200 olika tekniska tidskrifter en intim kontakt med nuet.



apparaten själv skall mäta motståndet och skriva det på en etikett.

När vi sedan kommer över på forskningsavdelningen, är det givet, att huvuduppgifterna för denna måste hänföra sig till Bolagets egen produktion och dennas utveckling och förkovran. Många gånger händer det emellertid, att sådana hjälpmedel, som vi behöver för egen produktion, kan finna användning för helt andra ändamål inom andra industrier eller kan användas inom industrier likartade vår på marknader, som inte är tillgängliga för våra egna produkter.

Licensaffärer ger säkra inkomster

I sådana fall kan Metodbolaget, som redan antytt, göra licensaffärer, vilket betyder säkra inkomster under flera år, sedan problemlösningen väl blivit klar för vår egen produktion. Det är uppenbart, att sådana inkomster måste förbättra möjligheterna att hålla centrallaboratoriets utrustning och apparatur på toppen och kanske även att i vissa avseenden utöka verksamheten. Ett par exempel på sådana till andra företag licensierade metoder är följande.

När Höganäsbolaget inköpte brytningsrätten till Ulvön, började man på laboratoriet undersöka möjligheterna att ur ulvömalmen utvinna metallen vanadin. På grund av olika omständigheter, som här inte skall närmare diskuteras, kom brytningen och utnyttjandet av ulvömalmen inte till stånd. Istället utvecklades i Finland en industri för nyttiggörande av malmer med likartad sammanfattning. Genom våra goda kontakter i Finland lyckades vi snart träffa ett licensavtal med våra vänner där om rätt för dem att utnyttja våra uppfinningar.

Ett på sätt och vis likartat problem uppstod, då Höganäsbolaget planerade tillverkning av reflexfolier för skyltar, trafiksignaler

och liknande. Laboratoriet fick i uppdrag att utarbeta en metodik för tillverkning av de härför erforderliga små glaspärlorna och även utvecklingen av lämpliga plastfolier för beläggning med pärlorna och för infärgning med olika för trafikändamål godkännbara färger. Vissa svårigheter uppstod att erhålla rätta färgnyanser, och så småningom framkom patent på folierna, vilka var svåra eller omöjliga att kringgå. Objektet blev därför så småningom nedlagt.

Patent- och licensavdelningen inom Höganäsmetoder ville emellertid försöka att på något sätt återfå de på undersökningarna nedlagda kostnaderna. Detta lyckades även genom en licensförsäljning, vilken kom att omfatta såväl försöksapparaturen som de redan inköpta råvarorna för glaspärlorna. Denna lilla affär betalade de nedlagda kostnaderna och lämnade dessutom ett mindre överskott.

En egen bakelitmetod

Ett annat exempel gäller tillverkning av vattenlöslig bakelit, ett bindemedel som användes för framställning av vissa glasfiberprodukter. Annu vid omorganisationen av centrallaboratoriet till AB Höganäsmetoder köpte Billesholms Glasulls AB sitt behov av bakelitbindemedel från olika bakelittillverkare inom landet. Man hade emellertid en del svårigheter med ojämnheter i kvaliteten, bl.a. beroende på att bindemedlet ganska snabbt ändrar sig vid temperaturer överstigande ca 20°C.

På grund av dessa förhållanden började Höganäsmetoder undersöka metodiken i syfte att själva tillverka bakelitbindemedel och för att anpassa en sådan tillverkning till förbrukningen inom glasfiberindustrin, så att längre lagringstider kunde undvikas. Undersökningarna lyckades, och vi fick en egen bakelitmetod, som sedermera förbättrades ytterligare

genom två viktiga uppfinningar, som patenterats litet varstans i världen.

Såsom redan framgår av ovanstående historiska redogörelse, kan man knappast tänka sig att sälja den vattenlösliga bakeliten för en sådan industriell användning som bakelitbundna glasfiberprodukter, enär en sådan försäljning överflyttar lagringsproblemet till kunderna. Eftersom vår tillverkning av glasfiberprodukter är licensierad, är också vår marknad för dessa produkter begränsad. Här förelåg sålunda ett trevligt exempel på ett fall, där man kunde gå ut på områden utanför vår marknad och sälja en metod, eventuellt tillsammans med den apparatur som behövs för genomförande av metoden.

Vi började licensförhandlingarna på senhösten 1957 och har för närvarande färdiga kontrakt med fyra industrier i fyra olika länder utanför Sverige. Ett par intressanta siffror kanske skulle lämnas i sammanhanget. År 1957 var Metodbolagets inkomster av licensaffärer ca 25 000 kronor, år 1958 över 160 000 kronor. Naturligtvis kan man kanske inte i framtiden vänta en lika snabb stegring, men dagens läge tyder dock på att en god ökning kan förutses.

Naturligtvis pågår en fortlöpande utveckling inte endast på Höganäsmetoders laboratorium utan även inom de olika driftsavdelningarna. Det synes mig vara en god idé, att var och en som har ansvaret för en driftsavdelning allt emellanåt ställer sig själv frågan, om det inte inom hans verksamhetsområde finns något objekt, som skulle kunna göras till föremål för en licensaffär inom sådana marknadsområden, där vi av en eller annan anledning inte kan avsätta de inom det egna företaget tillverkade produkterna.

Många nyheter inom produktion och försäljning

rapporterade på Höganäsbolagets företagsnämnd

I stort sett hade leveranserna totalt för alla Bolagets produkter t.o.m. maj uppgått till samma kvantiteter som i fjol, konstaterade ordföranden på nämndens sammanträde den 25 juni. Och ordförande var dir. P Eg. Gummesson, sedan förre ordföranden, dir. Y Zacco, lämnat sin anställning i Bolaget. En snabbkoppling av kanadensisk typ för mufflösa glaserade lerrör var en av de många nyheter på produktionssidan, som signalerades. Den väntas få stor betydelse för försäljningen.

Sekreteraren rapporterade, att på arbetsgivarsidan hade ing. Hjalmar Lundgren, tidigare suppleant, efterträtt övering. Malte Johansson som ordinarie ledamot i nämnden och som suppleant i förslagskommittén. Platsen som suppleant i nämnden för ing. Lundgren var tills vidare vakant.

Vidare meddelades, att arbetarrepresentanterna gruvarbetare Allan Andersson, Bjuv, sorterare K-E Green, Skromberga, och gruvarbetare Henning Henningsson, Gunnarstorp, omvalts för en period av två år. För samtliga suppleanter var mandattiden förlängd ett år.

På tjänstemannasidan hade kamrer Åke Engmarker fått förnyat förtroende under 1959—60 med korrespondent Stig Svensson som suppleant. Detsamma gäller för arbetsledarnas representant övergruvfogde Eric Fridlund med maskinmästare Knut Jensen som suppleant.

Stabilare tillförsikt bland kundkretsen

Av ordförandens konjunktur- och marknadsöversikt framgick, att i stort sett hade leveranserna totalt för alla Bolagets produkter t.o.m. maj uppgått till samma kvantiteter som i fjol, och det var sålunda ingen ökning jämfört med 1958. En betydligt mera stabil tillförsikt bland kundkretsen än för ett år sedan kunde dock utläsas av ökad orderingång.

För stenkolen gäller en allvarlig prissättning, sade ordf. Vi har överskott på bränsle i hela världen i form av stenkol och olja. Miljontals ton stenkol ligger i lager, och det gör sig omedelbart gällande för våra stenkol. Vi har idag ingen vinstmarginal och strävar för egen del att uppnå förbättrad gasgenerering och ökad verkningsgrad i generatorerna.

För elfasta produkter är läget ungefär detsamma som i fjol, dock med tendens till ökad orderingång. En ökad produktion fram på höstsidan är tänkbar. På byggmaterialsidan kan noteras större aktivitet än i fjol, vilket bl.a. har sin förklaring i att man kom tidigt igång med byggnadsverksamheten.

Vid årsskiftet såg det mörkt ut för järnsvamp och järnpulver. Vi hade ingen mark-

nad för smältsvamp, och lagerökning ledde till inskränkt körning. Sedan krisen i USA övervunnits, har den uppåtgående tendensen fortsatt med accelererad hastighet. Riverton har inte kunnat klara sitt svampbehov, utan vi måste hjälpa dem med järnpulver. För att undvika en prekär situation måste vi köra under arbetarsemestern.

För kemiska produkter och slipmedel kan noteras en stabiliserad, stadig kurs utan större variationer.

Gruvarbetare Evert Berg kunde av ordförandens redogörelse utläsa en glädjande stabilisering och gynnsam orderingång men undrade, om denna innebar försäljning på utlandet.

Ordföranden betonade, att när han talade om export, så gällde det utanför Norden. Järnpulvret går praktiskt taget till 100 % på export, och detsamma gäller för slipmedel. Av lera och stenkol förekommer ingen export alls, och för den kemiska sidan är exporten minimal. För elfasta produkter och byggmaterial är ökad export önskvärd. Vi tror och hoppas att kunna få utländsk marknad för vissa dyrare produkter, för vilka fraktkostnaderna är av mindre betydelse, såsom SICTO- och ALUMO-tegel.

Vi gör också stora ansträngningar att tränga in på den amerikanska marknaden, som vi tror är lättare att bryta hål på än den närmare liggande europeiska marknaden. Den senare omgärdas av alla möjliga restriktioner och tullar. En linje är att försöka tränga ut de utländska tegel, som säljes i Sverige.

Av Skromberga-produkterna väntar vi oss mest av de frostsäkra och billigare materialen.

Förändringar i försäljningsorganisationen

I avsikt att göra försäljningsarbetet effektivare har vi gjort vissa organisationsförändringar på försäljningssidan, vilka beräknas komma igång i september, meddelade ordföranden.

Försäljningen på den skandinaviska marknaden blir som hittills uppdelad i materialgrupper, men för varje grupp svarar under försäljningsdirektören en försäljningschef

med vidgade befogenheter och större ansvar. Till sitt förfogande har denne såväl kommersiell som teknisk personal, som avväges och sammansättes på för varje material lämpligt sätt.

För att förstärka marknadsbearbetningen utanför de nordiska länderna, i vad det gäller keramiska material, har anställts en exportchef, som kommer att skapa en speciell organisation för denna försäljning. Vi hoppas härigenom kunna öka avsättningen på exportmarknaden, vilket blir särskilt aktuellt, om och när en gemensam europeisk marknad kommer till stånd.

Vidare meddelade ordföranden, att ing. Hjalmar Lundgren efterträtt överingenjör Malte Johansson som chef för Verkstadsavdelningen. Nordvästra Skånes Kraft AB hade ryckts bort från denna, och för gjuteriet gäller att smältdelen anslutes till Metallurgiska avdelningen.

På gruvarbetare Bergs fråga, om det är tullskydd i USA som höjer priserna, meddelade ordföranden, att så hittills inte varit fallet. Det är kvalitetsproblem vi brottas med, sade han.

Elförskrämning i Höganäs gruva

I de ingående produktionsöversikter, som lämnades av respektive produktionsledare, rapporterade övering. M Smedberg från *gruvdriften*, att införandet av elförskrämning i 10—12 m orter i Höganäs gruva har varit framgångsrikt. Nu återstår närmast att träffa uppgörelse om betalningsvillkoren. För att minska personalkostnaderna ordnas överföring av signaler från gruvans pumpar via Televerkets nät till generatorcentralen i Höganäs. Därigenom kan gruvan lämnas obemannad bl.a. över veckosluten.

Från USA har inköpts en Joy-lastmaskin, vilken beräknas ankomma efter semestern. Ett ortssystem anlägges för närvarande, där maskinen skall utprovas i praktisk drift. Generatorförsök pågår med olika kolsorteringar för att utröna, hur utlastningen skall bedrivas.

I Bjuvs gruva har driften i kolfältet i undre

flöts planmässigt nedbringats, och fältet har stillagts ett par veckor före semestern, för att man skulle hinna riva ut hela utrustningen och inte behöva hålla läns under semestern.

Även i Bjuvs gruva pågår försök med fjärröverföring av signalerna, närmast från Gunnarstorp och Olstorp till Schakt III. Man provar här ett nytt teletekniskt system med s.k. tonkodsändare, som skickar för örat ohörbara tonsignaler på befintligt ledningsnät. För att förbättra ventilationen i Olstorpsfältet pågår intensiva förberedelser för ett luftschakt vid Kristinetorp väster om Nybrodal.

Skromberga gruva kör planmässigt utan större förändringar jämfört med fjolåret. Planerna på ett mindre dagbrott har ännu inte definitivt kunnat utformas, när vissa ytterligare undersökningar återstår.

Ett omfattande arbetsstudium och metodarbete för att nedbringa brytningskostnaderna pågår i Nyvangs gruva och har redan resulterat i viss koncentration av driften och minskning t.ex. av antalet pumpare och torkbodvakter.

För dagbrottet i Axeltorp pågår försök vid Kungl. Tekniska Högskolan för att utvärdera och kostnader för anrikning av avfallslera.

Stybben från de lågvärdiga kolen skapar betydande problem, sedan ångkraftcentralerna minskat sin efterfrågan. Planmässiga försök och utredningar pågår för att minska nedstybbningen vid förskrämning, skjutning, krossning, siktning och hantering i lagerfickor vid transport etc.

Gruvarbetare E Berg ifrågasatte lämpligheten av att slopa vaktjänsten under veckosluten och under helgdagar. Det torde finnas arbetsfält för vakterna, menade han, och framhöll också riskerna, om pumparna stannade vid kraftavbrott.

Övering. M Smedberg meddelade, att vid event. kraftavbrott alarmerade telefonsignaler, och man kunde skicka efter folk, men han medgav också, att det var ett visst chanstagande. Ordföranden tillade, att det praktiskt taget inte förekom några kraftavbrott idag jämfört med längre tid tillbaka.

Övergruvfogde E Fridlund framhöll användningen av stybben som ett av gruvdriftens största problem. Han efterlyste, hur försöken med generering av stybben hade utfallit, dels praktiskt och dels ekonomiskt.

Dir. E Olsson meddelade, att försöken ännu pågår. Man hade funnit, att brikettering var en ekonomiskt inte lönsam lösning. Försök med siktning med olika fraktioner hade däremot visat sig ge en 50 % användning av stybben vid gasgenerering, ett resultat som han ansåg vara gott.

Ingen lagerökning av eldfast tegel

För *Eldfasta keramiska avdelningen* meddelade övering. B Aggeryd, att tillverkningen av eldfast tegel i Höganäs kommer vid halvårsskiftet totalt sett att ha uppnått, vad vi syftade till vid årets början, dock med en viss

förskjutning. Produktionen av silikategel blir sålunda större än beräknad med i motsvarande grad mindre produktion av specialtegel beroende på att exempelvis vissa inneliggande sctro-order förskjutits till andra halvåret. Tegeltillverkningen i Bjuv kommer vid halvårsskiftet tämligen exakt att motsvara prognosen.

För murbruksfabriken i Höganäs konstaterade överingenjören även, att tillverkningen under första halvåret kommer att bli något större än som avsetts. Detta beror främst på att fabriken på grund av den s.k. semester-rusningen under den senaste månaden måste ligga över sin normala produktion.

Med tillfredsställelse kan noteras, att den lagerökning av eldfast tegel, som vid årets början förutsågs bli av storleksordningen 4—5 000 ton under första halvåret, helt tycks utebli. Utlastningssiffrorna för dagen tyder snarare på en viss minskning av lagret jämfört med vid årsskiftet.

Höga kvalitetsegenskaper på ny massa för lerrör

Övering. W Cronström var rapportör för *Byggnadskeramiska avdelningen*.

Lagret av glaserade rör minskade under mars—maj med 1 100 ton. Bränning av rör i klinkerfabrik 3 i Skromberga fortgår, och i

Höganäs brännes tills vidare en del rör i fabrik V, medan dräneringsrör brännes i ugn VII. Provkörningen i Skromberga med den nya massan fortsätter, och denna visar kvalitetsegenskaper, som vad beträffar tryckhållfasthet, böjhållfasthet, täthet och vattenabsorption är fullt i klass med alla utländska fabriker. Massan löser det högt ställda kvalitativa kravet och kommer att införas i Höganäs, sedan tillräcklig erfarenhet vunnits i Skromberga. Tillverkningsrätten för en ny kanadensisk koppling, avsedd för mufflösa rör, har inköpts och håller på att utvecklas.

Den beräknade årsbudgeten för stengods hålles bra, och för närvarande är det särskilt stor avgång på rör.

Tillverkningen av Askoplattor pågår med samma arbetsstyrka som tidigare under året, dvs. ca 6 man. Att döma av utlastning och ordergång bör tillverkningen kunna fortgå även under minst nästa kvartal också.

Klyt för dräneringsrör och murtegel tillverkas i Hyllinge. Rören framställs och brännes i rörfabriken i Höganäs, teglen formges i fabrik V i Höganäs och brännes i rörfabriken i Höganäs.

Tillverkningen av klinker och plattor följer väl den uppgjorda budgeten, och utlastningen är mycket aktiv vid rapporttillfället. Under arbetaresemestern kommer torkfacken i torr-



Rörsorterare Ivar Hansson visar, hur man med en snabbkoppling av kanadensisk typ sammanfogar Skrombergaverkens mufflösa rör.

pressavdelningen att byggas om för att skapa större lagerutrymme och traversgroparna i golvet att läggas igen för att möjliggöra övergång till truckdrift. Vidare kommer tunnelugn 1 att förse med cirkulationsfläktar i likhet med den nybyggda tunnelugn 5 för att höja ugnens kapacitet. Detta arbete göres helt under arbetarsemestern.

Sorterare Green undrade, om tillverkningen av rör med den nya kopplingen fick någon inverkan på priset för färdiglagda rör. Övering. Cronström framhöll, att vi sätter in stöten på kopplingsändarna, och tillverkningen baseras på ett mufflöst rör, som också kan tillverkas i större längder.

Ordföranden betonade, att vi inte som fabrikanterna av cementrör kan förlägga tillverkningen till småfabriker på olika punkter i landet, vilket skulle medföra billigare distributionskostnader.

En betydelsefull faktor i vår rörtillverkning är, att vi har konsumerat en hel del av vår aska. Ett fullkomligt nytt sätt att se på denna tillverkning måste emellertid till. Tanken att sälja färdiglagd ledning, sålunda hela entreprenaden, har diskuterats, men detta fordrar bl.a. stora investeringar i grävmaskiner etc.

Höganäs hjälper Riverton med leverans av järnpulver

För den *Metallurgiska avdelningen* meddelade övering. Y Wahlberg, att vi vid årets början såg relativt försiktigt på försälj-

ningsutsikterna för järnsvamp och järnpulver och förutsåg en nedskärning av järnsvampsproduktionen under en 4-månaders-period. Då läget mot slutet av februari fortfarande var oförändrat, minskades järnverkets produktion till halv kapacitet, vilken takt var avsedd att gälla fram till semestern. Mot slutet av mars förbättrades läget för järnpulver, och järnsvampslagret på ca 4 000 ton minskades snabbt, så att vi redan mot slutet av maj var tvungna att övergå till full kapacitet i järnverket igen. Trots detta torde vid halvårsskiftet endast finnas ca 600 ton järnsvamp i lager.

Utlastningen av järnpulver under första halvåret har varit betydligt bättre än tidigare beräknat, särskilt i fråga om leveranser till USA. Den amerikanska lågkonjunkturen under förra hösten och vintern har övervunnits, och kunderna håller på att fylla sina lager även med tanke på en eventuellt förestående stålstrejk. Riverton har därför fått ovanligt många order, och trots att de arbetar för full kapacitet, måste vi hjälpa till med leveranser härifrån, så att inte konkurrenterna tar av vår kaka.

Under första halvåret har utlastningen överstigit produktionen. Med tanke på att kunderna håller på att fylla sina lager, måste man dock räkna med en något minskad utlastning under hösten, vilket å andra sidan skulle ge oss möjlighet att fylla på våra egna lager. Dessa har minskats med ca 1 000 ton mot vad vi anser vara ett normalt lager.

Vidare kan noteras, att ett intensivt arbete pågår att få fram nya pulverkvaliteter, bl.a. för svetsningsändamål.

Läget i fråga om försäljning av slipmedlet ALUMO H är fortfarande gynnsamt, och vi har tyvärr för närvarande 4 månaders leveranstid. Då vanlig vit korund levereras från lager, är kunderna mycket missnöjda med våra långa leveranstider. För att i någon mån förbättra situationen har åtgärder vidtagits för att köra ALUMO-verket under semestern.

Inom *Kemiska avdelningen* följer produktionen av garvämnen helt budgeten. Läget på läderfronten är fortfarande tryckt, varför någon ljusning inte kan förutspås.

Vid senaste månadsskiftet var vi uppe i 1958 års försäljning av HÅBINOL. Allt tyder på en 30—50-procentig ökning gentemot budgeten.

Av diverse kemiska produkter har tills dato tillverkats 220 ton bakelit mot 130 ton budgeterade. Produktionen upphör tills vidare i Höganäs, därför att Söråker blir självförsörjande för denna produkt efter semestern. Tillverkningen av AJONIT och furanplast följer budgeten.

Gjuteriet har ökat behov av kvalificerad arbetskraft

Tillgången på arbete är god i *Centralverkstaden*, framhöll ing. Hj. Lundgren, men priserna är fortfarande hårt pressade med krav på korta leveranstider. Ökat kundintresse kan konstateras. Sysselsättningen i maskinverkstaden är i stort sett tryggad fram till hösten. I plåtslageriet däremot är tendensen en viss avmattning. I gjuteriet är kapaciteten inte tillräcklig för att möta ökad ordergång. Tillgången på kvalificerad arbetskraft är ringa.

En ökad efterfrågan på vårt syrafasta stål-gjutgods har medfört, att arbetsstyrkan sedan mars ökat från 17 till 27 man, dock inget yrkesfolk.

En komplett pulverskärningsanläggning kommer att installeras. Den utformas även som demonstrationsanläggning för Försäljningsavdelningen, bl.a. för kursändamål. Vidare pågår försök att framställa svetspulver i pulversprutningsanläggningen.

Den försäljningskampanj, som startades i början av året för snickerifabriken, börjar ge resultat. Vi har sålunda fått en del order på den fria marknaden inom byggnadsverksamheten. Även internt har ordergången på formär ökat avsevärt med mycket snäva leveranstider, vilket framtvingat övertidsarbete i stor omfattning.

Dir. E Olsson underströk betydelsen av att hålla järnsvamps- och järnpulververket igång under semestern, och han värdjade till alla berörda, som hade möjlighet att ändra sin semestertid. Ordföranden belyste de konsekvenser, som kunde bli följden, om Riverton i brist på järnpulver tvingades släppa gamla kunder.

Red. R Engberg redogjorde för de förslag till förbättringar, för vilka förslagskommittén

Centralverkstaden i Höganäs har under medverkan av ett par plåtslagerifirmor i staden till Flygvapnet levererat elva sopmaskiner av malmöfirman AB Åsbrink & Co:s konstruktion. Här demonstrerar direktörsassistenten Åke Larsson vid denna firma en av sopmaskinerna för flygets personal.



Dot tusende förbättringsförslag målsättning för årets verksamhet

Förslagsverksamheten inom Höganäs-koncernen kan, som tidigare nämnts, 15-årsjubilera. Vid senaste årsskiftet hade sammanlagt 956 förslag belönats inom koncernen. Att under jubileumsåret passera antalet tusen förslag är ingen otänkbar målsättning.

I dag är vi också uppe i 986 förslag, sedan Höganäsbolaget och Slip-Naxos under första halvåret belönat vardera 15 förslag. Vi redovisar här de senaste av dessa:

Höganäsbolaget:

Höganäs: fasonmakare Ivar Westberg, Rörfabriken — för allmänt visat intresse inom förslagsverksamheten; filare Lennart Sträng, Centralverkstaden — pressverktyg.

Bjuv: fabriksarbetare Ivar Lindgren — utökning av sättningsplats; pressare Gustaf Mellberg — smörjanordning; truckförare Egon Ohlin — styranordning.

Skromberga: fabriksarbetare Ebbe Lundahl — lagerbuffert för pallar med klinker.

Slip-Naxos:

Västervik: reparatör Otto Svensson — stötdämpare vid pump; reparatör Karl Pärson — drivning av utjämningsbord; reparatör Karl Pärson och slipbandarbetare Erik Schloenzig — balansering av bandsliphuvud; reparatör Karl Pärson och slipbandarbetare Gösta Löof — hållare för band; reparatör John Frankling — knistermaskin och segmentform; avarvare Gunnar Edling — skala vid revolvervarv; montör Gösta Pettersson — anordning vid maskinkruxstykke; reparatör Sven Gustafsson — anordning vid sikterverk; slipare Rune Johansson — mätmaskin; sprängskydd; pressare Rikard Williamsjö — anordning vid utstötarpres.

Baskarp: torkpassare Sven Johansson — spridningsmunstycke för ångslang; skärmaskinsarbetare Edmund Björnell — fixtur för avskärning av slipkonor och fixtur för avslipning av slipkonor.

rekommenderat belöningar. Företagsnämnden hade ingen avvikande mening.

Bokslutskommentarer

Det ekonomiska avsnitt av bokslutet, som inleder "Höganäsjournalen 1958", kommenterades av dir. Kai Thorstensson. Ordföranden kompletterade kommentarerna med tonvikten lagd på Bolagets möjligheter till avskrivningar och investeringar. Därefter visades fortsättningen av journalen. I anslutning till samkväm efter sammanträdet visades den intressanta färgfilmen "Operation Is".

R.E.

BILLESHOLMS SKÅLAR

har det bästa anseendet i marknaden

Vid sammanträde med företagsnämnden för Billesholms Glasulls AB den 25 juni 1959 debiterade överingenjör Malte Johansson som ordförande för Billesholms-nämnden. Av ing. Sune Halls redogörelse för försäljningsläget framgick, att årets fyra första månader kännetecknades av en exceptionellt god utlastning av skålar. Dessa tillhör de produkter från Billesholm, som har det bästa anseendet i marknaden. För filt och i synnerhet för fiberglaskivor rapporterades också högre utlastning.

I sin redogörelse för försäljningsläget yttrade ing. Hall bl.a.:

Den avmattade tendens, som noterats sista veckan i april och praktiskt taget hela maj, berodde enligt kontroll hos byggmästare och byggherrar på penningbrist. Lånefondsanslaget, som Kungl. Bostadsstyrelsen disponerade för lån till bostadsbyggnad, 650 mkr., hade tagit slut, och nya medel erhöles inte förrän 1 juli, då det nya budgetåret börjar — en situation som upprepas nära nog varje år. I år har dock miljonerna tagit slut tidigare än vanligt beroende på den milda vintern, frisläppandet av byggnadstillstånden i fjol samt en allmän förbättring av läget på kreditmarknaden. Det har funnits ett uppdämt kreditbehov, som emellertid nu undanarbetats, varför det blivit tomt i statskassan tidigare än beräknat.

I och med ingången av juni har dock situationen avsevärt förbättrats därhän, att utlastningen överstiger produktionen. De lager, som finns av byggnadsmattor och filt i Billesholm bör vara bra att ha under semestern. I Söråker köres hela semesterperioden, och i lager finns närmare 3 veckors produktion, men situationen ser dock gynnsam ut på längre sikt. Vi har nämligen fört en ytterst restriktiv försäljningspolitik vis-à-vis de större trähusfabrikerna, men med den betydligt ökade produktionstakten i Söråker kalkylerar vi med att på eftersommaren igångsätta en drive på dessa. Våra skivor lämpar sig mycket bra för just trähustillverkare.

Bättre kvalitet på skålar medför ökad efterfrågan

Skålarna tillhör de produkter från Billesholm, som har det bästa anseendet i marknaden. Jag skall inte inlåta mig på annat än det rent försäljningsmässiga, men vår minskade tillverkningskapacitet är ett stort minus i konkurrensen. Att återfå en förlorad kund kostar ett nära nog 5-dubbelt försäljningsarbete. I dagens läge, med gemensamma priser, rabatter, leverans- och distributionsvillkor är en snabbare och bättre service samt en bättre produkt den enda fördel, vi kan erbjuda våra köpare. Detta kan inte nog understrykas, och på försäljningssidan avvaktar vi med ytterst stort intresse, vad som kan göras för att få

Ah, så skönt, säger plåtslagare Ove Engström på Centralverkstaden i Höganäs, när han stoppar in Billesholms hörselskydd i öronen och därigenom utfeslänger det mesta av bullret på sin arbetsplats. — Dyliska hörselskydd har numera införts inom vårt lands hela försvarsmakt.



upp produktionstakten på skålar i normalt tempo.

Körning med stapelmaskinen har nu avslutats efter att ha pågått en längre tid i sträck än på många år. Vi har kommit igång med leveranser till takpappstillverkare och även fått igen en del på separatorområdet. Nya användningsområden är i vardande, och vi ser fram emot en utökning av avsetningen med största tillförsikt.

Försvaret övergår till Billesholms hörselskydd

Efter ett par års arbete har vi nu definitivt kunnat införa hörselskyddet hos försvaret. Vi har att förvänta en leverans av 150 000 3-gramförpackningar (av ny modell enkom för att tillgodose försvarets önskemål), vilket enbart denna order motsvarar 25 % av hela fjolårets levererade kvantitet. Den nya förpackningsautomaten kommer, när den blir färdig i slutet av denna sommar, att bidra till en ytterligare ökning.

En förslagskommitté utsågs bestående av ing. Carl-Erik Nielsen, förman Malte Herrder, lagerarbetare Gösta Andersson och platinamakare Gunnar Sjöberg. Vidare beslöts omarbetning av förslaget till stadgar för fonden "De anställdas bästa".

Nya Baskarps-fabrikens planering diskuterad inom företagsnämnden

Vid sammanträde med företagsnämnden i Baskarp den 17 juni rapporterade ordföranden, disponent L Frederiksen, flera inneliggande order än någonsin, vilket i viss mån kunde bero på att de större köparna orienterats om det kommande driftsstoppet i samband med omflyttningen.

Maskinskötare Edv. Björnell tog till diskussion upp några frågor angående den nya fabriksanläggningen såsom fönstrens placering och höjden på limgrytorna.

På Björnells förfrågan framhöll ing. G Santesson, att planer fanns att helt ändra drivningen för rullmaskinen för att ytterligare minska på bullret.

Ing. Santesson meddelade vidare, att länsarkitekten och lantmätaren hade kontaktats för planering av bostadsområdet. Löfte hade lämnats om dispens för bebyggelse utan att avvakta fastställelse av byggnadsplanen.

Tre förslag till förbättringar behandlades. Förslagsställare var torkpassare Sven Johansson — spridningsmunstycke för ångslang — och maskinskötare Edv. Björnell — fixtur för avskärning samt d:o för avslipning av slipkonor. Nämnden beslöt att rekommendera belöning för samtliga förslag.

R.E.

Oförglömligt minne och infriade förväntningar

säger koncernens fyra flitigaste förslagsställare om studieresor till Höganäs och Västervik

Karl Pärson, Axel Dahlkvist, Carl-Axel Olsson och Karl-Erik Johansson heter resenärerna. Pärson och Olsson har skickat oss reserapporter, vari de berättar om sina upplevelser.

Vi bilade från Västervik på middagen sista onsdagen i juni och var framme i Höganäs på kvällen samma dag. Bara resan var en upplevelse. Vid framkomsten till Stadshotellet, där vi bodde under vår vistelse, låg ett brev med programmet och väntade på oss, i vilket vi på förhand hälsades välkomna av red. Ragnar Engberg, sekr. i Höganäsbolagets förslagskommitté. Han hade planerat ett mycket omfattande program för de två dagarna. Vi trodde aldrig, att vi skulle hinna med vad som här planlagts, men med red. Engbergs utomordentliga organisationsförmåga gick allt i lös.

Prick kl. 8.00 dagen efter vår ankomst kom han och hälsade oss muntligen välkomna och uttryckte den förhoppningen, att studieresan skulle ge oss, vad initiativtagarna hade hoppat på. Vi embarkerade så bilen med red. Engberg vid ratten för resa till Skrombergaverken, där huvudtillverkningen är golv- och väggplattor. Vi fick även se, hur man gör glaserade lerrör och syrafasta tegel.

Från Skromberga gick färden till Billesholm med rundvandring i Billesholms Glasulls AB:s fabriker. Huvudproduktionen är där glasullsprodukter för isolering mot kyla, värme och ljud. Nästa studiemål var Bjuvs-

verken, där vi fick följa tillverkningen av eldfast tegel.

Efter lunchrast var nästa mål Höganäs gruvbion 100 meter under jorden. En stillfilm i färg gav en god information om Höganäskoncernen i allmänhet och gruvdriften i synnerhet. Återstoden av denna minnesrika dag ägnade vi åt en biltur i den fagra Kullabygden med bl.a. besök vid Kullens fyr.

Dagen avslutades med middag på "Strandbaden". Där träffade vi samman med Höganäsbolagets flitigaste förslagsställare, reparatör Karl-Erik Johansson och filare Carl-Axel Olsson, som när detta läses troligen gjort motsvarande besök vid Slip i Västervik. Det var mycket roligt och givande att få träffa dessa kolleger, och vad skulle vårt samtal vid detta tillfälle röra sig om, om inte förslagsverksamhet. Det blev en ganska ingående diskussion bl.a. om värdesättandet av inlämnade förslag. Red. Engberg redogjorde detaljerat för hur företagsnämnden arbetar vid Höganäsbolaget och hur inlämnade förbättringsförslag poängberäknades, beroende på om de skulle ge kortare arbetsmoment, om den färdiga produkten skulle bli bättre m.m. Efter dessa undersökningar fick så förslagsställaren

"Västerviksuppfinnarna", reparatör Karl Pärson och hyvlare Axel Dahlkvist, i mitten, sammanträffade under sitt höganäsbesök med koncernchefen, dir. P Eg. Gummeson, som för 15 år sedan gav impulsen till förslagsverksamheten. T.h. sekreteraren i förslagskommittén, red. R. Engberg.



förutom känslan av att ha utträttat något till företagets bästa, även sin andel av vinsten. Vi kom även in på det spörsmålet, att många anställda på grund av arten av sitt arbete inte blev i tillfälle att inkomma med några förbättringsförslag och på så vis inte kunde hävda sig. För detta skall ingen ha några mindervärdeskomplex, ty det är klart, att t.ex. en reparatör, som i det dagliga arbetet cirkulerar omkring på arbetsplatsen, får många tillfällen att göra förbättringar. Men ingen skall tro, att det är någon jakt för snöd vinnings skull, utan det är uteslutande av intresse för jobbet.

Andra dagen ägnades uteslutande åt rundvandringar i Höganäsbolagets omfattande anläggningar. Givetvis var vi särskilt intresserade av Centralverkstaden, och vi studerade för övrigt tillverkningen av keramiska, metallurgiska och kemiska produkter. En inblick i företagets stora möjligheter till produktkontroll och forskning fick vi genom rundvandringen i det högmoderna Centrallaboratoriet.

Som avslutning på besöket fick vi tillfälle att samtala med koncernchefen, dir. P Eg. Gummesson, som för ett 15-tal år sedan gav impulsen till förslagsverksamheten inom koncernen. Som minne av vårt besök hade vi var sin keramisksak, signerad av konstnären Åke Holm, med oss hem.

Vi tackar alla som medverkat till att denna resa kom till stånd och även alla de ciceroner, vars tid vi tagit i anspråk och vilka överallt välvilligt visade oss till rätta.

Och till sist men inte minst går vårt tack till vännen Engberg, som på ett enastående sätt lyckades göra dessa dagar till ett för oss oförglömligt minne.

K. Pärson

Onsdagen den 19 augusti startade vi, Karl-Erik Johansson och undertecknad i sällskap med red. Ragnar Engberg, vårt länge planerade studiebesök vid Slip-Naxos i Västervik med högt uppskrivade förväntningar.

På morgonen dagen efter mottogs vi på kontoret av Slip-chefens sekreterare, fröken Ester Nyman, som hälsade oss hjärtligt välkomna. Vår ciceron under hela vistelsen i Västervik blev ingenjör Lars-Eric Rosengren, som på ett medryckande och lättförståeligt sätt kunde tala om och beskriva de mest skilda saker inom slipskive- och slipmaskintillverkningen.

Vi började med att gå igenom råvarulagret av de olika ämnena, som ingår i slipskivorna, och fick följa de olika händelseförloppen, tills skivan var färdig och lades på lager. Vi fick se, hur det allra minsta lilla slipstift och upp till de största tänkbara slipskivorna pressades, torkades och brändes. Vidare fick vi stifta bekantskap med mät- och sliptekniska finesser av enastående slag, t.ex. ett rakblad, som var slipat som en kam, där såväl pinnar som mellanrum inte var bredare än 0,1 mm.

En grovslipmaskin av världsrevolutionerande slag, helt konstruerad av Slip-Naxos,



Driften nedlägges vid Trollhätteverken

Den 1 oktober kommer driften att nedläggas vid Höganäsbolagets anläggningar i Trollhättan. Man har där som enda företag i landet tillverkat kiselkarbid.

Den närmaste anledningen till nedläggningen är bristande ekonomi beroende på de i Sverige höga priserna för elektrisk energi. Nämnas kan, att de svenska elkraftpriserna med 3 öre per kWh överstiger priserna för motsvarande produktion i exempelvis Norge. Då kiselkarbidframställning är en av de mest elkraftslukande elektrokemiska processer som finns — ca 10 000 kWh per ton färdig produkt — betyder skillnaden i elkraftpris inte

mindre än 300 kr. högre produktionskostnad per ton i Sverige än exempelvis i Norge.

Tillverkningen av kiselkarbid vid Trollhätteverken har pågått sedan 1919. Under de senaste åren har hela produktionen gått till moderföretaget i Höganäs och utgjort en viktig beståndsdel vid tillverkning av eldfast tegel. Materialet kommer i fortsättningen att importeras.

14 arbetare och 3 tjänstemän berörs av driftnedläggelsen.

Varierande kursprogram för kontorsutbildningen

Höganäsbolagets interna kontorsutbildning,

var så snillrik, att man bara genom att ta i en spak kunde vända hela stålbiten och slipa alla fyra sidorna utan att röra den med händerna. Ja, det var en synnerligen intressant och givande rundvandring.

Under Västerviks-besöket fick vi också ta del av stadens sevärd natur och mera bemarkta platser. Från "Kulbacken" hade vi en vacker utsikt över Västervik och skärgården. Hur tjugsig denna är, kunde vi konstatera under vår promenad ut till "Korpaholmarna", tre öar medelst träbryggor förbundna med landbacken.

På torsdagskvällen var vi tillsammans med Västerviks-kollegerna Pärson och Dahlkvist, som vi tidigare sammanträffat med i Höganäs, inbjudna till en fest på restaurang Slottholmen. Där förflöt några timmar under mycket trivsamma former.

Tredje dagen hade vi tillfälle hälsa på direktör Malte Nilsson, varvid en livlig och intressant diskussion om förslagsverksamheten utspann sig. Och sedan anträdde återfärden till Höganäs. De högt uppskrivade förväntningarna var helt infriade.

Carl-Axel Olsson

Under besöket hos Slip i Västervik fick höganäsarna Carl-Axel Olsson och Karl-Erik Johansson en trevlig pratstund med direktör Malte Nilsson, som de här flankerar. Och givetvis diskuterades förslagsverksamheten.



Kursledaren för Höganäsbolagets interna kontorsutbildning, redaktör Ragnar Engberg, överlämnar premier för goda kunskaper i företagskunskap. De duktiga eleverna är fr.v. Mona Ekstrand, Maj-Britt Nilsson och Monica Jacobsson.



som startades 1947, har — i likhet med företagets sociala program i dess helhet — inte bedrivits efter ett en gång för alla spikat program, framhöll kursledaren, redaktör Ragnar Engberg, vid avslutningen av läsåret 1958—59 i början av juni. Kursschemat har sålunda anpassats efter elevernas tidigare skolutbildning, och samarbete har etablerats med stadens yrkesskola samt bildningsförbundens lokalavdelning.

Årsavslutningen hölls i samband med traditionellt samkväm i Centrallaboratoriets konferenssal i närvaro av bl.a. rektor Nils Gerward vid Höganäs yrkesskola och ing. Sigurd Larsson som representant för SIF:s lokalavdelning i Höganäs.

I anslutning till sin redogörelse för senaste läsåret gjorde red. Engberg en kort tillbakablick, varav framgick, att kursschemat vid starten omfattade bl.a. svenska och matematik. Även utländska språk har förekommit och något är även engelsk stenografi. I samma mån som ABF och TBV utvidgat sitt program har det visat sig lämpligt att i vissa fall hänvisa intresserade elever till bildningsförbundens kurser. Sak samma gäller Höganäs yrkesskolas verksamhet. Under det nu avslutade läsåret har sålunda ett antal kontorselever deltagit i yrkesskolans grundkurs och påbyggnadskurs i stenografi. Höganäsbolaget har svarat för kostnaderna för de kontorselever, som med godkänt betyg genomgått dessa kurser. Bolagets interna kontorsutbildning i egen regi har under verksamhetsåret 1958—59 omfattat endast företagskunskap och maskinskrivning. Följande elever fick genom redaktör Engberg mottaga företagets kontantpremier:

Företagskunskap: Monica Jacobsson, Maj-Britt Nilsson, Mona Ekstrand. Maskinskrivning: Inger Nilsson. I samma ämne erhöll Brita Stark SIF:s premium. Dessutom fick Gertrud Nilsson och Gun Pålsson premium för förtjänstfull hjälp till lärarinnan i maskinskrivning, fröken Astrid Pettersson, som avtackades av kursledaren med en minnesgåva. Denne hade också några uppskattande ord till eleverna för intresserat deltagande i utbildningen.

Som avslutning på examensprogrammet visades först "Höganäsjournalen 1958" och sedan "Operation Is", färgfilmen om den strapatsrika tusenmilafärden med ett glasullisolerat isblock från Polcirkeln till Ekvatorn.

Professorerna M Wiberg och G Wallquist var färdledare för de bergselever, som besökte Höganäsbolaget i juni. Här syns de flankerade av ingenjör L Fredholm och överingenjör Y Wahlberg studera några järnpulverdetaljer.

Bergselever från "Teknis" studerade Höganäsbolaget

Höganäsbolagets tillverkning av metallurgiska produkter intresserade särskilt 30-talet bergselever inom den metallurgiska underavdelningen för Tekniska Högskolans avdelning för bergsvetenskap under ett heldagsbesök vid Bolagets anläggningar i mitten på juni.

Med professorerna G Wallquist och M Wiberg i spetsen inleddes studiebesöket vid företagets fabriker för tillverkning av eldfast tegel i Bjuv. I anslutning därtill redogjorde bergsingenjör L Fredholm för olika användningsområden för Höganäs eldfasta produkter. Överingenjör B Aggerd orienterade om tillverkningen av eldfast tegel, innan man gjorde rundvandring i fabriken.

Färden ställdes sedan till Höganäs, där överingenjör Y Wahlberg före besöket i Järn-

svampsverket redogjorde för tillverkningen av järnsvamp. Korresp. Rudolf Olsson berättade om användningen av järnpulver. Ett besök i Höganäs gruva och en rundvandring i Centrallaboratoriet var sista punkterna på studieprogrammet.

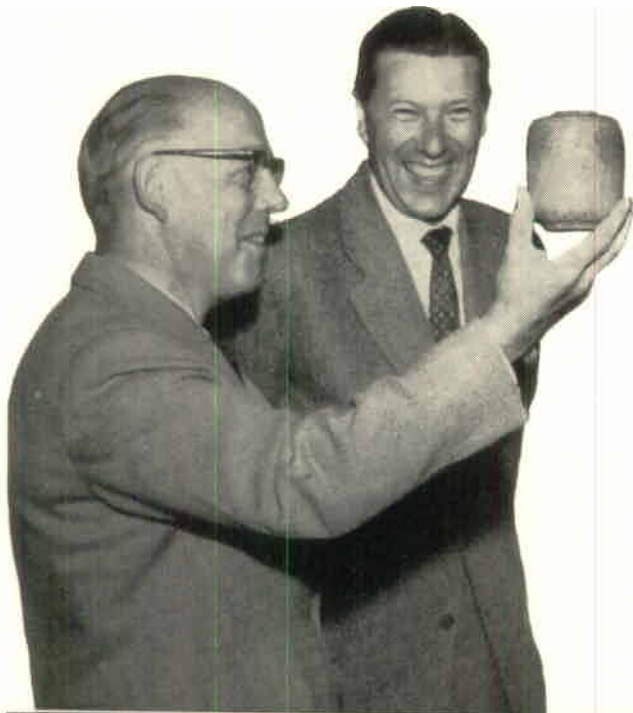
Bergseleverna begagnade därefter tillfället att löga sig i Öresunds salta vatten före den avslutande middagen på Storhallen i Mölle. Under kvällens lopp visades där färgfilmen "Operation Is".

Många olika smakriktningar vid 15:e konstutloftningen

Höganäsbolagets tjänstemannaförening har haft sin 15:e konstutloftning. Den ägde rum i Centrallaboratoriets utmärkta utställningshall, och många olika smakriktningar var representerade bland vinsterna.

Ing. Åke Schönhult presenterade före drag-





Kassör Erik Andersson, Höganäs, var en glad vinnare av fröstpiset i Höganäsljånstemännens 15:e konstutlottning. Glädjen delas synbarligen av kamrer Knut Aronsson.

Sparklubbskassören, tegel­slagare Allan Tall, Höganäs, t.h., får genom post­mästare Anders Flodh Post­sparbankens plakett "För sparfrämjande gärning". T.v. står truckförare Egon Sandberg beredd att över­lämna blommor från spar­klubbens medlemmar.

En av Svenska Cellulosa Aktiebolagets (SCA) elva semesterstugor i Mölle. På allanen familjen Wiberg från Ortvikén.



ningen de utställande konstnärerna, samtliga från Kullabygden eller dess närhet. Ingvar Elén från Arild var således representerad med oljemålningar och akvareller och Lennart Frisk från Skäret med olja och gouacher. Höganäsaren Carl Axel Pettersson deltog med oljemålningar och hälsingborgaren Sven Lundgren med olja, pastell och seriegrafi. Konstkeramiker John Andersson, Andersson & Johansson AB, slutligen ställde ut en imponerande samling stengods.

Fröken Signe Åberg var ställföreträdande fru Fortuna och lyckliggjorde ing. Hjalmar Lundgren med den första vinsten. Han valde en olja, "Lergraven" av Carl Axel Pettersson. Sedan tog dr. Hellsten "Spansk flicka" av Ingvar Elén. Tredje vinnaren, ing. Ingvar Kristoffersson, fastnade för ett landskap, och fröken Gunvor Sjöberg fick också en olja, "Vägen", med sig hem. Fröken Iris Fohlin bestämde sig för ett Kullalandskap, signerat Lennart Frisk, och Sven Lundgren fick en pastell placerad hos ing. Axel Christoffersson. Stengodspjäserna hamnade hos 13 vinnare.

I utlottningen deltog sammanlagt 154 medlemmar, och antalet andelar var 227.

Sparklubbskassör Allan Tall fick Postsparbankens plakett

För intresserat och oegennyttigt arbete i sparandets tjänst har Allan Tall, Höganäs, i egenskap av sparklubbskassör tilldelats Sveriges Postsparbanks plakett "För sparfrämjande gärning". Utmärkelsen överlämnades av postmästare Anders Flodh i Höganäs, var­jämte medlemmarna i sparklubben tackade med en bukett blommor.

Tall startade 1947 sparverksamhet bland de anställda vid Höganäsbolagets silikafabrik, där han som tegel­slagare varit verksam under ett par decennier. För närvarande har spar­klubben 35 medlemmar, och under årens lopp har redovisats spar­medel på tillsammans ca 130 000 kronor.

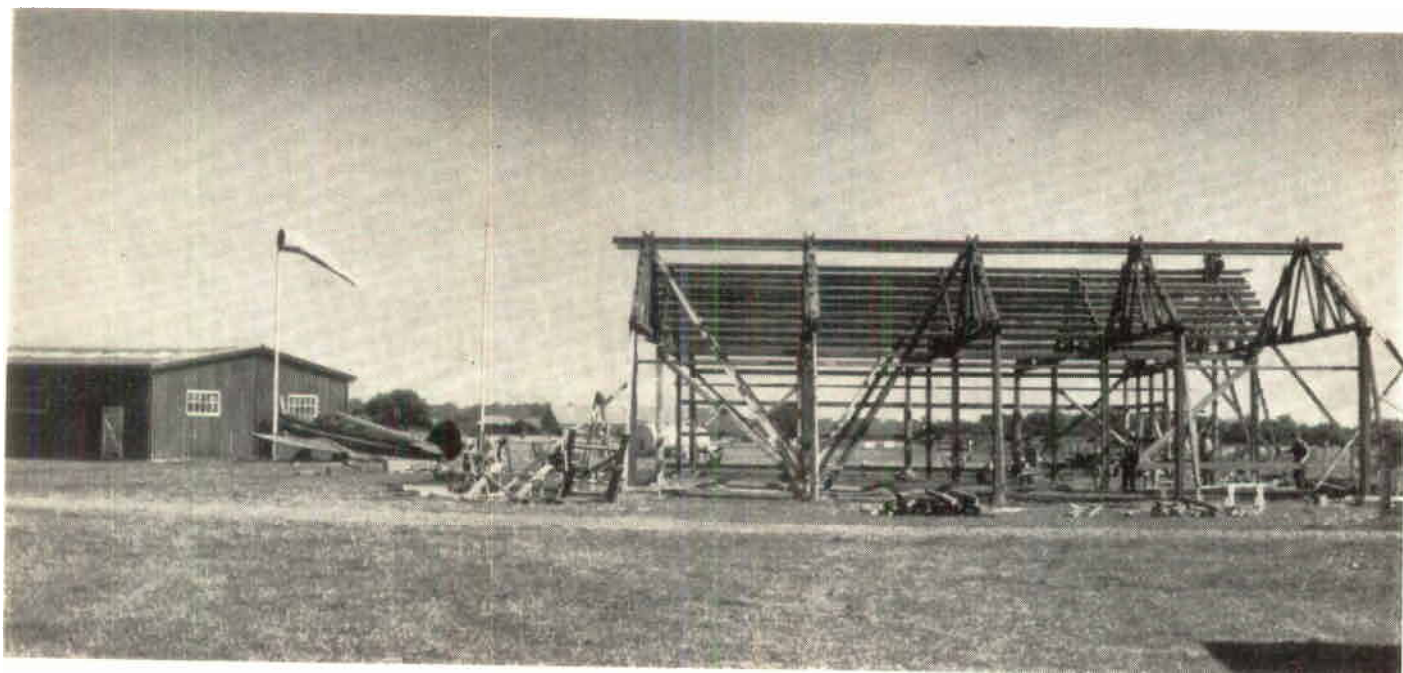
Vid överlämnandet av utmärkelsen redogjorde postmästare Flodh i stora drag för utvecklingen av sparklubs­verksamheten inom Postsparbanken, som i år firar 75-årsjubileum. Talaren betonade värdet av att spardén kommer ut på arbetsplatserna, och han tackade Tall för ett intresserat och fruktbringande arbete i sparandets tjänst. Från kamraterna i sparklubben överlämnade truckförare Egon Sandberg en vacker bukett blommor till kassören.

"Obbola" — "Tunadal" — "Essvik"

m.fl. sommarvillor för norrlänningar
drömsemester på det fagra Kullaberg

I det no man's land, som skiljer det Mölle som badar från det Mölle som säljer sin natur till besökare, har ett nytt inslag i semester­bilden tillkommit denna sommar. Det är elva tiptop utrustade sommarvillor, som Svenska Cellulosa AB låtit uppföra för sina anställda. Villorna har uppkallats efter de norrländska orter, där Cellulosablaget har sina fabriker, exempelvis Obbola, Tunadal, Essvik, Svart-





På Höganäsbolagets flygfält i Höganäs uppföres en ny hangarbyggnad för sportplan

vik och Ortviken. De ligger i en prydlig rad intill Höganästjänstemännens sommarhem "Tillflykten" och har i sin helhet finansierats av SCA:s sociala fond.

Mellan SCA och Höganäsbolagets Tjänstemannaförening har etablerats ett fint samarbete. Detta går bl.a. ut på att medan norrlänningarna disponerar tre rum i "Tillflykten", ställer SCA lika många platser vid sina fjällanläggningar till skåningarnas förfogande.

Bada Mölle-anläggningarna har även gemensam värdinna, fröken A Rosberg. Det är ingen liten arbetsuppgift, som åvilar henne,

men värdinneskapet kunde inte ha lagts i bättre händer.

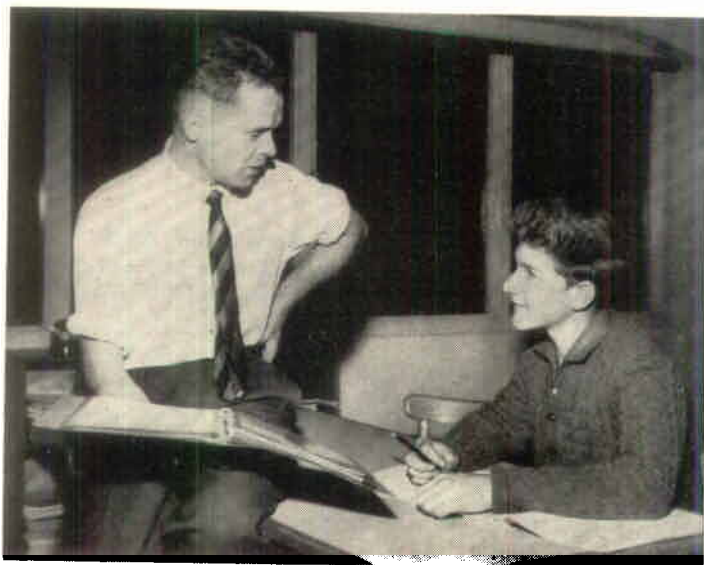
Hangarbyggnad för sportplan uppförd på Höganäs flygplats

För att tillgodose det ökade behov av hangarplatser, som skapats genom utvecklingen av sportflyget, har Höganäsbolaget byggt en ny hangarbyggnad på Höganäs flygplats, vilken äges av Bolaget. Byggnaden är i tre skepp, vardera avsett för två plan. Möjlighet finns att bygga till ytterligare ett skepp. Arbetet sattes igång, sedan ett antal "hyresgäster" tecknat sig för hangarutrymme under 10 år.

Kolbrytning diskuterades för första gången på Jernkontoret

En av föredragshållarna vid Jernkontorets Tekniska diskussionsmöte under Bergsdagarna i Stockholm 22—23 maj var chefen för gruvavdelningen, överingenjör Magnus Smedberg, Höganäs. Han redogjorde vid det speciella gruvsammanträdet på Svenska Teknologföreningen med hjälp av en lång svit bilder för "Utvecklingstendenser inom internationell kolgruvdrift; tillämpning vid svenska kol- och lergruvor". Det var första gången som kolbrytningen och dess tekniska problem ventilerades vid ett Jernkontorsmöte. R.E.

T.v. För inträde i Höganäsbolagets fyraåriga Verkstadsskola i Höganäs testades 16 elever under augusti. Det var tredje året i följd som Personal-Administrativa Rådet svarade för testningen. På bilden får Jan Hjelm av intendent Jonas Hellsten några uppgifter att skriftligen besvara. T.h. Som tidigare nämnts i "Brännpunktens" spalter utbygges Baskarps-fabriken till en total längd av 175 m. Här håller man på att lägga ned en oljetank, som rymmer 100 000 liter.



PERSONALNYTT



Kjell Ehrenstråhle, ingenjör, har befordrats till överingenjör vid Handöls Täljstens AB, Handöl.

Göran Gummeson, bergsingenjör, har nyanställt som exportchef på Försäljningsavdelningen, Höganäs. Han kommer närmast från Atlas-Copco, Montreal.

Lennart Hardenby, ingenjör, har befordrats till chef för Nordvästra Skånes Kraftaktiebolag, Höganäs.

Sven Hulthén, ingenjör, har befordrats till försäljningschef för varugrupp Metallurgiska produkter, Höganäs.

Hjalmar Lundgren, ingenjör, har befordrats till chef för Verkstadsavdelningen, Höganäs.

Egon Rydell, ingenjör, har befordrats till överingenjör vid AB Höganäs Plastprodukter, Lomma.

En historisk skördebild — från hjärtat av Höganäs! Det var den sista skörden på det enda återstående åkerfältet i stadens centrum. Där skall inom kort det nya stadshuset uppföras. Området har tillhört Höganäsbolaget under Steglinge gård. Lantarbetare **Josef Lubers**, som har 35 tjänsteår på gården, styr skördetröskan, och **Steglinge-inspektören** under fyra decennier, **Albert Sonesson**, följer med som "passagerare".



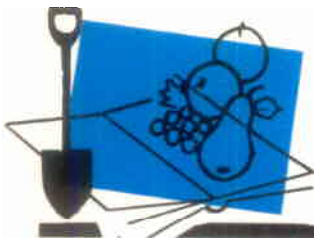
L O Johansson, ingenjör, har befordrats till försäljningschef för varugrupp Byggmaterial (Norden), Höganäs.

Kjell Ljungberg, överingenjör, har befordrats till disponent vid AB Höganäsarbeten, Stockholm.

K G Thafvelin, bergsingenjör, har nyanställt som försäljningschef för varugrupp Färdfasta produkter (Norden), Höganäs.

Axel Wester, civilingenjör, har befordrats till försäljningschef för varugrupp Kemi — (Norden), Höganäs.





VETERANER som slutat sin tjänst

God fiskelycka



Hilmer Steinick
Höganäs

Då höganäsfödde Hilmer Steinick vid 67 års ålder avgick med pension, hade han under 52 år huvudsakligen varit sysselsatt som tegel-slagare vid Bolagets eldfasta tegeltillverkning. Det har varit många tusen olika slags tegel, säger han, med bjässar upp till 110 kg vikt.

Fiske är sedan ungdomsåren och fortfarande hans stora hobby. Fiskelyckan har varit god med många bidrag till kosthålllet i hemmet, som för honom alltid varit medelpunkten i livet.

R.E.

Gruvarbetare, musiker och sångare



Johan Carlsson
Skromberga

Gruvarbetaren, musikern och sångaren Johan Carlsson, född 1892, kunde när han avgick med pension ståta med 51 anställningsår vid Bolaget, därav lejonparten vid gruvdriften.

Sång och musik vid sidan av det dagliga arbetet har varit Carlssons stora hobby. Redan i barnåren lekte han musik och engagerades som ung i samhällets musikkår. När rekryten gjordes vid I 24 i Ljungbyhed och Halmstad, blev det musikkårerna som utnyttjade hans talanger. Han har även varit medlem och "bas"-sångare i Ekeby Sångkör sedan starten. Så fort kören har träning eller ger någon konsert, återfinnes han på sin plats.

E.O.

Ingen egentlig frisöndag



Alfred Jernberg
Skromberga

Alfred Jernberg, som är född 1891, började som 12-åring vid fabriksdriften i Skromberga. Det rörde sig då endast om arbete under sommarmånaderna, vintertid fick han som andra pojkar gå i skolan. Under en femårsperiod ägnade han sig fram till 1912 åt vår modernäring. Vid återkomsten till Bolaget blev brännareavdelningen hans arbetsplats, och år 1929 befordrades han till den ansvarsfulla posten som brännmästare. Under alla åren fram till 1945 hade J. ingen egentlig frisöndag — det var att arbeta söndag såväl som vardag. På denna punkt blev det bättring de senaste åren. Tid för någon hobby har det sålunda inte varit med undantag för trädgården och biskötsel till husbehov.

E.O.

En glädjespridare



Charly Åberg
Nyvång

I de sällskap, där Charly Åberg är med, har man aldrig tråkigt. Glad och gemytlig tillhör han glädjespridarna. När Å. efter 45 år i Bolagets tjänst den siste augusti avgick med pension, hyllades han också hjärtligt som god arbetskamrat.

Åberg, som är bjuvsing, började sitt förvärvsarbete inom handelsbranschen. 1914 fick han anställning på Bolagets kontor i Bjuv med förflyttning samma år till Nyvångsverken. Där har han alltsedan dess varit sysselsatt på avlöningskontoret.

Många kommunala uppdrag har under årens lopp fallit på hans lott såsom ledamot-skap i kommunalfullmäktige i Åstorps köping, valberedningen, nykterhetsnämnden och skolstyrelsen samt vidare uppdraget som tillsyningsman för Nyvångs folkskola. Han har dessutom flitigt anlitats i det lokala taxeringsarbetet. Inom Björnekulla sommarkoloni har Å. nedlagt ett mycket stort arbete. Det enda uppdrag han numera har kvar är som ledamot i styrelsen för Svenska Nykterhetsvårdsförbundet för Kristianstad län. Hårtill kan nämnas goda insatser som försäkringsman.

Åbergs stora hobby sedan pojkåren är jakt. Om jag bommar, gör ingenting, säger han, men det värsta, som kunde hända mig, vore, om jag råkade skadeskjuta ett villebråd och sedan inte kunde uppbringa det. Så talar en god jägare!

R.E.

Femtiosex tjänsteår



Oskar Nilsson
Skromberga

När maskinist Oskar Nilsson den 14 februari slutade sin anställning vid Schakt Konsul i Skromberga, hade han inte mindre än 56 tjänsteår vid Bolaget varav ett femtiotal vid gruvdriften.

Nilsson, som är född 1886, började som 12-åring vid fabriken. Efter slutad skolgång blev han "linbanepojke" i gruvan. Han har sedan dess alternerat mellan Schakt Sjökröna och Schakt Konsul, de sista 30 åren som pumskötare och maskinist.

— Under min mer än halvsekellånga tjänst vid Bolaget har arbetsförhållandena skiftat mycket, säger N. Arbetstiden har nu blivit bra. Det värsta var "långskiften", som pågick från kl. 6 på söndagsmorgonen till samma tid måndag morgon, sålunda 24 timmar i följd.

Nu mera är han mest intresserad av att läsa böcker och tidskrifter. Med förtjusning ger han sig också ut på sin moped. En söndagstur på 15—20 mil är ingenting ovanligt för den pigge Skromberga-pensionären.

E.O.



Henning Strand
Skromberga

Innan Henning Strand 1916 började vid Skrombergaverken, hade han arbetat vid Statens järnvägar och varit stamanställd vid "husarerna" i Landskrona. Han tillhör 1892 ars män. Under hans 43-åriga anställning vid Bolaget, de flesta åren som klinkersorterare, har endast en kortare tid vid Billesholmsverken avbrutit hans Skromberga-vistelse.

Strand har varit en mångbetrodd kommunalman. Nämnas kan 20 års ledamotskap i kommunalfullmäktige; han har tillhört kyrkofullmäktige, hälsovårdsnämnden, taxeringsnämnden, pensionsnämnden och sjukkassan, varit ordförande i Skromberga Arbetarekommun, Civildförsvaret m.m.

Ledamotskap i kommunalnämnden är ett av de få kommunala uppdrag, S. fortfarande har kvar. Sedan han lämnat lejonparten av dessa, går mesta tiden till omsorgen om den egna fastigheten.

E.O.

OUR ENGLISH CORNER

At the beginning of their *honeymoon* the young couple walked along the seashore. *Gazing* romantically out to sea, the young man exclaimed:

"Roll on, thou deep and mighty ocean, roll on!"

The girl looked at the water and then *sighed*: "Oh Tom, you are wonderful! It's doing it!"

Honeymoon = bröllopsresa
Gaze = stirra, blicka
Sigh = sucka

"BRÄNNPUNKTEN" Höganäskoncernens personaltidning

Ansvarig utgivare: P Eg. Gummeson
Huvudredaktör: B Wallgren
Andre redaktör: R Engberg

Copyright:
Höganäs-Billesholms AB, Höganäs

Skrombergaverken fortsätter segerraden i koncernskjutning

Det gick inte för övriga skyttelag inom Höganäskoncernen att i årets telefonsmatch bryta Skrombergaverkens segerrad. Skromberga-skyttarna noterade till och med den hittills högsta poängsumma 744 i denna tävling. Även individuellt blev det toppnotering eller 158 poäng.

För detta förnämliga resultat svarade I-klasskytten Inge Bohlin, Skromberga, med 99 poäng i precisions- och 59 poäng i snabbserien. Övriga skyttar i det segrande laget var Carl Johan Nilsson 149, Magnus Håkansson 146, Bertil Nilsson 146 och Egon Ohlsson 145 poäng.

En misräkning beredde skyttarna vid Slip-Naxos i Västervik tävlingsledningen. För första gång i koncernskytten ställde de nämligen inte upp, vilket enligt uppgift beror på lokala förhållanden, som tillfälligt minskat skytteintresset. Men vi kommer igen, sade man från Västerviks-hållet.

På andra plats i lagtävlingen placerade sig Höganäsverken med 738 poäng, vilket också överstiger tidigare rekordnotering. Sedan följde Höganäspast, Lomma, med 700, Bjuvsverken med 654 och Glasullsbolaget, Billesholm, med 621 poäng.

Följande resultat noterades för de bästa skyttarna i de olika klasserna: I klass: Inge Bohlin, Skromberga, 158, Einar Carlsson, Lomma, 150, Bertil Nilsson, Skromberga, 146 poäng. II klass: Verner Gustavsson, Höganäs, 150, Knut Jonasson, Skromberga, 140 poäng. III klass: Tage Månsson, Billesholm, 135 poäng. IV—V klass: Åke Lannetoft 154, Gunnar Thornblad, Höganäs, 151, Carl Johan Nilsson, Skromberga, 149 poäng. Ege

Stig Ljungberg, Höganäs, intecknade "Träsleven"

Bolagsskyttarnas första offentliga framträdande för året var i tävlingen om det individuella vandringspriset "Träsleven". Detta unika pris hade en höganässkytt med sig hem från Västervik 1948 — en slående "uppmunt-
ran" för placering på jumboplats. Sedan uppsattes slevan som vandringspris i tävlingen mellan Höganäsverkens skyttar och har sedan dess varit ständigt vandrande.

Segrare 1959 blev Stig Ljungberg, som med 144 p. tog sin första inteckning i slevan. På samma poäng kom Hans Högestam, som emellertid hade en något sämre prec.-serie. En särskjutning mellan dessa båda hade nog varit på sin plats.

Gunnar Thornblad med två tidigare inteckningar hade genom en utomordentligt fin prec.-serie på 98 p. s.a.s. slevan i sin hand. Trodde man. Det blev emellertid för honom en dålig snabbserie — och slevan vandrar vidare.

De bästa resultaten:

Stig Ljungberg	144 p.
Hans Högestam	144 „
Ture Carlsson	141 „
Gunnar Thornblad	136 „
Verner Gustafsson	136 „
Allan Persson	135 „
Gustaf Nordström	131 „

/Cp

Höganäsverken tog fjärde inteckning i "Tennstånkan"

Årets tävling mellan Höganäsbolagets skyttar om vandringspriset "Tennstånkan" gick i mitten av augusti på Kullens skyttesällskaps bana. Skrombergaskyttarna hade att försvara fjolårsinteckningen, och Höganäsverken var ende konkurrent, som ställde upp. Med oväntat stor vinstmarginal gick stånkan i år till Höganäsverken, som med 444—428 poäng tog sin fjärde inteckning.

Dagens bästa resultat noterade I-klasskytten Ture Karlsson med 151 poäng närmast följd av Gunnar Thornblad, klass IV, med 148 och Rolf Blomgren, I-klass, med 145 poäng, samtliga Höganäs. Då de tre bästas resultat oavsett klass räknas i lagtävlingen, var det sålunda ovannämnda skyttar, som ordnade segern till Höganäs.

Ur höganässynpunkt glädjande är ynglingarna Rolf Blomgrens och Allan Perssons resultat. Den sistnämnde prickade in 142 p.

Prislistan för de 10 bästa: 1) Ture Karlsson 151, 2) Gunnar Thornblad 148, 3) Rolf Blomgren 145, 4) Carl-Johan Nilsson, Skromberga, 144, 5) Stig Holm 143, 6) Stig Beijer 142, 7) Allan Persson 142, samtliga Höganäs, 8) Knut Jonasson, Skromberga, 140, 9) Stig Ljungberg, Höganäs, 139, 10) Karl Pålsson, Skromberga, 138 poäng.

Sligande intresse för den vita sporten

Höganäsbolagets Tjänstemannaförening har på sitt idrottsliga program bl.a. tennis. Förra året startades en omfattande instruktionsverksamhet med ing. Valter Florin i spetsen. Genom bidrag från Bolagets idrottsanslag har även anställda utanför tjänstemannaföreningen fått delta i undervisningen. Sammanlagt har ca 45 tennisintresserade utnyttjat möjligheten.

Verksamheten bedrivs på Höganäs Ten-

nisklubbs förnämliga banor i Strandbaden, vilka disponerats 13 timmar i veckan. Ett antal rackets finns att låna, och endast en mindre avgift upptages till tennisbollar. Tillgång till klubbstugan är en annan förmån, och därtill kommer värdet av de salta baden i Öresund. En bättre fritidssysselsättning kan man inte tänka sig.

Några tävlingar har ännu inte arrangerats mellan deltagarna, men några av dessa har avancerat så långt, att de har kunnat representera Tennisklubben i mindre tävlingssammanhang, berättar ing. Florin. Till nästa år tänker man fortsätta på den inslagna vägen.

Bowling match by telex Riverton—Västervik

The sports league exchanges between the employees at Höganäsbolaget (the Höganäs Company) and their various affiliated companies have, because of the long distances, been limited to sporadic arrangements. An annual shooting competition within the concern has taken the form of a telephone match. A bowling match by telex is now planned between the companies in Riverton and Västervik.

When Office Manager Clas Bothén of the Hoeganaes Sponge Iron Corp. visited Höganäs in the spring he told us that Riverton were forming a bowling club. "Interest for the game is gaining new supporters in USA with the speed of an avalanche" said B. "and bowling alleys sprout up like mushrooms from the ground" — and so the idea arose for a club match with some of the concern's companies in Sweden.

The only one of these which can take up the challenge is Slip-Naxos in Västervik, which has good bowling players who enthusiastically support the suggestion. We hope to be able to return again to this arrangement.

Telexmatch i bowling Riverton—Västervik

Det idrottsliga utbytet mellan de anställda vid Höganäsbolaget och dess dotterföretag har på grund av de långa avstånden inskränkt sig till sporadiskt förekommande arrangemang. En årligen återkommande tävling i skytte inom koncernen har också formen av telefonmatch. Nu planeras en telexmatch i bowling mellan dotterföretagen i Riverton och Västervik.

Då Office Manager Clas Bothén vid Hoeganaes Sponge Iron Corp. i våras besökte Höganäs, berättade han, att man i Riverton bildat en bowlingklubb. Intresset för denna sport vinner med lavinartad fart nya anhängare i USA, sade B., och bowlingbanor växer upp som svampar ur jorden. Och så uppstod tanken på en klubbmatch med något av koncernens företag i Sverige.

Det enda av dessa som kan förekomma i sammanhanget är Slip-Naxos i Västervik, som har goda bowlingspelare och som ställer sig mycket entusiastiska till förslaget. Vi hoppas kunna återkomma till arrangemanget.

Ege

Höganäs besegrade Trelleborg i golf

Förra sommaren inleddes golfutbyte mellan tjänstemännen vid Trelleborgs Gummifabrik och Höganäsbolaget med premiärmatch på golfbanan i Mölle. Höganästjänstemännen vann en komfortabel seger och triumferade också vid årets returmöte på Falsterbobanan.

Den förutspådda golförlusten för Höganäsbolaget mot Trelleborgs Gummifabrik uteblev vid mötet på Falsterbobanan lördagen den 6 juni. I stället visade Höganässpelarna, att den stora fjolårssegern inte enbart var en följd av favören av hemmabana, genom att i år ta hem segern så pass övertygande som 8,5 poäng mot 3,5 poäng.

Höganäs ställde upp med samma lag som i fjol och inträffade redan på fredagskvällen i Trelleborg, där det bjöds på en bit mat samt övernattnig. På lördagsmorgonen ställdes färden till Falsterbo och Sveriges kanske bästa golfbana. Denna var för de flesta Höganässpelarna alldeles okänd, eftersom de aldrig tidigare spelat på den. Men trots detta var det redan på förmiddagen Höganäs-ledning med 3—1, varför det redan då lutade åt Höganäs-seger.

Tävlingen spelades såsom tidigare med 18-

håls foursomematcher på förmiddagen och 18-håls singlematcher på eftermiddagen.

Resultat:

Foursome:

Eric Fridlund/Ludvig Fredholm Hö.—Anders Botherstål/Yngve Askblad Tr. 4/3.

Ivan Näslund/Åke Engmarker Hö.—Holger Vilén/Sven Forssén Tr. 8/7.

Klas Bengtsson/Lars Åstrand Tr.—Malte Andersson/Rune Strandberg Hö. 2 1.

Greger Sandberg/L O Johansson Hö.—Alf Gagné/Arne Runnerström Tr. 2/0.

Single:

Eric Fridlund Hö.—And. Botherstål Tr. 6/5.

Malte Andersson Hö.—Holger Vilén Tr. 2/0.

Ivan Näslund Hö.—Klas Bengtsson Tr. 4/3.

Alf Gagné Tr.—Greger Sandberg Hö. 3/1.

Yngve Askblad Tr.—Åke Engmarker Hö. 3/2.

Ludvig Fredholm Hö.—Sv. Forssén Tr. halv.

L O Johansson Hö.—A. Runnerström Tr. 3/2.

Rune Strandberg Hö.—Lars Åstrand Tr. 6/5.

Efter tävlingen frambar ing. Fredholm gästernas tack för den trevligt arrangerade tävlingen. Samtliga deltagare var överens om att utbytet skall fortsätta och helst med två möten per år.

Mid-iron

Tre framgångsrika höganässkyttar studerar silverplåtarna på "Träsleven", som talar om vilka som intecknat vandringspriset. Stig Ljungberg, i mitten, var årets segrare. T.v. Ture Karlsson, bäste skytt i tävlan om "Tennstänkan", som Höganäsverken hemförde 1959. Den tredje skyften är Stig Beijer, och han tog i år inteckning i "Silverpokalen".

